יקונם שאיני נהנה לך אם אי אתה נוטל 🕫

לבנד כור של חימין ושתי חביות של יין הרי

זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם

שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל

כבודי זה הוא כבודי מעמא דאמר זה הוא

כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי

אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא 🕪

שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי

אליעזר בן יעקב היא ומודה רבי אליעזר בן

יעקב בהאי דנדרא הוי דאמר ליה לא

כלבא אנא דמיתהנינא מינך ולא מיתהנית

מינאי ת"ש יהאומר לחבירו קונם שאתה

נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של

יין ר' מאיר אומר סיין ושתי חביות של יין ר' מאיר אומר

עד שיתן וחכ"א יאף זה יכול להתיר את גדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הריני

כאילו התקבלתי מעמא דאמר הריני כאילו

התקבלתי הא לאו הכי נדר הוא מני אי ר'

אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לאו

רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב

ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום

דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך

ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא

בריה דרב חסדא לרב אשי דית"ש נדרי

אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא

או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר

הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי

אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב

ומי סברת דאדריה מומנא לומינא לא

ידומינא אדריה למומנא דאמר ליה מומנת

לי לסעודתיך א"ל אין גדר זה עליך וגדר וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי

אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן יאמר ר"א

בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לְך

כר.

יז א ב מיי׳ פ״ח מהלי נדרים הלי יד סמג לחוין רמב טוש״ע י״ד :סימן רלב סעיף כ

יה ג מיי׳ פ״ד מהלכות נדרים הלכה א ופ״ג מהלכות שבועות הל' א טוש"ע י"ד סימן רלב סעיף יב: ים דה טוש"ע שם ס"ג:

מוסף רש"י

זהו כבודי. שלא אטול ממך (לקמן סג:). קונם שאתה נהגה לי. קונס מהא עליך כל הנאה שחהנה ממני (גיטין עד:). בנוסט מנוני (גיטין עוד). אף זה. אם רלה הנודר כול להתירו מאליו בלא שאלח החרח חכח. ואומי לו הריני כאילו התקבלתי (שם) ויאמר לו המדיר הריני כאלו נתקבלתי מה שבקשתי מתך (לקמן סג:). מר קשישא. שני בנים היו לרב מסדא ושם שניהם שוין אלא שהגדול קורין לו מר קשישא ולצעיר קורין לו מר וחלה הוא. המדיר (לקמן

תוספות

אדריה למזמנא אמר ליה מזמנת לי אמר ליה מומנת לי אמר ליה אין. פירוש כן אני רולה לומן אומך וא"ל זמינא זירוזין משום דדוקא היכא שהמומן מסרב ומזמן מפליר בו ומזרזו לאכול משלו התם שייך נדרי זרוזין אבל כאן אין לריך לזרו המזומן לאכול שהרי לורו המזומן לאכול שהרי אדרכה המזומן מלסט של המזמן שידור על כן שימנהו: יודר על כן אמר "אליעזר ב"י האובל קטו פת חבוה. וא"מ מאי יותר על כן "יל דהכי קאמר מציג דשיין לותר לאו כלל אנא וא"מ והאמר המל היול אל הוו אירות והמל לעיל דלא הוי זירוזין היכא דשייך לומר לאו כלבא אנא לכן נראה דאמר ליה קונם שאי אתה נהנה ממני לעולם אם אי אתה אוכל היום פת חמה והשתא לא שייך טעמא דלאו כלבא אנא ואשמעינן דאע"ג דפי" לו פת חמה וכוס של חמין דמקפיד הוא טפי וסד"א

דמתכוין לנדר אפ״ה שרי:

קונם שאני נהנה לך. קונם מה שאני נהנה משלך: כלום אמרם אלא מפני כבודי. שאתכבד על ידך בפני הבריות שיראו שאני חשוב בעיניך שאתה רוצה ליתן לי מתנה זהו כבודי שאתכבד יותר כשיראו שאתה רוצה ליתן ואני איני רוצה לקבל: ואמרינז בירושלמיו

דרבי מחיר דפליג בחידך ברייתח דמייתינן בסמוך פליג נמי בהא ומפרש התם במאי פליגי דגרסינן א"ר זעירא בסתם חלוקים מה אנן קיימין אם כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי כלומר שכשוה אומר כלום אמרת אלא מפני כבודי מדיר חולק עליו ואומר לו לא כי אלא לכבודי נתכוונתי כדי שאתכבד שתקבל מתנה ממני דברי הכל אסור אם כשוה אומר מפני (ד) כבודך וזה אומר מפני כבודי דכ"ע לא פליגי דשרי כינן היימים בסתם ר"מ אומר סתם כמי שזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי ורבגן אמרין סתמן כמי שזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך: לא כ"א בן יעקב היא. אף ר"ח בן יעקב היח: משום דח"ל לאו כלבא אנא וכו'. והכא הוא דשייך למימר הכי מפני שהמזמן אוסר על עלמו נכסי המזומן ומש״ה איכא למימר דדוקה קחמר שחינו רולה ליהנות ממנו אלא א"כ יקבל הוא ממנו ג"כ הנאה זו דכור א' של חטים וכו' דלאו כלבא הוא אבל במתני׳ היכי שייך למימר הכי והא המזמן אינו אוסר עליו נכסי המזומן דאדרבה נכסיו הוא אוסר למזומן אם לא יקבל ממנו גם עכשיו הנאה זו. ואחרים אומרים דמשום דהכא בעי למיתן ליה מתנה מרובה משמע דעבד ליה חידך נייח נפשיה דאי לא לא הוה יהיב ליה הך מתנה הלכך שייך למימר לאו כלבא אנא אבל במתני׳ לא מוכח הכי דעביד איניש להאכיל את חבירו אצלו אף על גב דחבריה לא יהיב ליה מעיקרא מידי: הריני כחינו התקבלתי. מפרש בפרק מי שאחזו (גיטין דף עד:) דהיינו טעמא משום דלהרווחה דידיה איכוון והא לא אנטריך. ודוקא כשהבנים סמוכים על שולחנו דבכי האי גוונא שייך למימר דלהרווחה דידיה איכוון

שלא יצטרך להוציא משלו לצרכן והא

הרי זה יכול. המודר להתיר נדרו בעלמו שלא ע"פ חכם שיכול לומר לו המודר כלום אמרת ליתן לבני כך וכך אלא בשביל כבודי: זהו כבודי. יותר שלא אקבל שאיני לריך וכבר הותר הנדר: מני אי רבי אליעור כן יעקב. אע"ג דלא אמר זהו כבודי יותר בטל

דנדרי זירוזין הוא: אלא לאו רבנן היא. דסברי דלא הוי נדרי זירוזין וש"מ פליגי: לעולם רבי אליעור בן יעקב היא. הא מתני': ומודה ר' אליעור בן יעקב בהאי דנדר הוי. ולא זירוזין דודאי משום נדר ממש הא"ל דאמר ליה לאו כלבא אנא כו': וחכ"א אף זה. נודר יכול להתיר (ג) שיכול לומר לו הריני מחזיק לך טובה כאילו התקבלתי ממך לפיכך אינו נדר: אי ר"א בן יעקב נדרי זירווין הוו. שמזרזו ומדירו כדי שיתן לו כך וכך אע"ג דלא אמר התקבלתי הוי בטל דנדרי זירוזין הוו: אלא לאו רבנן היא. דסברי דלא הוו נדרי זירוזין אלמא פליגי: לעולם ר"ח בן יעקב היח. הח מתני׳: ומודה. דהאי לא הוה נדרי זירוזין . אלא נדר ממש ולהכי אי אמר התהבלתי לא הוי נדר: משום דאמר ליה לאו מלכא כו': מני אי ר"א בן יעקב נדרי זירוזין הוו. המדיר חברו שיאכל עמו ואפי׳ לא חלה מותר: אלא לאו רבנן היא. ופליגי דלא הוו נדרי זירוזין: לעולם ר"ה כן יעקב היא. ומודה דלאו נדרי זירוזין הוו: מי סברת דחדריה מומנח. דהיינו נדרי זירוזין: לא זמינא הוא דחדריה למומנה דחמר ליה מומנת לי בהדך אמר ליה אין נדר זה קבל עליך ונדר וחלה הוא. המומן הא לא חלה הוי נדר גמור: יפר על כן. על אותו שאמר במשנה אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קונס שאיני נהנה לך כו': והלה הקפיד כנגדו. אף על גב שפירש לו הכל ואע"פ שהקפיד כנגדו אף אלו נדרי זירוזין ומותר: ולא הודו לו חכמים. שיהא נדרי זירוזין:

אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כום חמין והלה הקפיד כנגדו האף אלו נדרי זירוזין ולא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו דאפילו

לא אצטריך ובכי האי הוא יכול לומר כן אבל אין הבנים סמוכים על שולחן אביהם הוי איפכא דלהרווחה דידהו קמכוין וכל שאמרו הם הרינו כאילו התקבלנו המירו הנדר ואילו אמר האב כן אין בדבריו כלום. וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאילו התקבלתי דכיון שאפי׳ היה מקבל ממנו היה יכול להחזיר לו אף מעכשיו יכול לומר הריני כאילו התקבלתי והחזרתיך דאפוכי מטראתא למה לי אבל בבטול מעשה כגון שאמר נכסי אסורין עליך אם חלך למקום פלוני לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאילו לא הלכת שא"א. ואיכא מאן דפליג שאפילו בענין זה יכול לומר כן שאותו תנאי עצמו לא אמרו מתחלה אלא להשלים רצונו שהיה רוצה שלא ילך ועכשיו כיון שאינו חושש אם ילך אם לא ילך כבר נשלם רצונו: מי סברת דאדריה מומנא לומינא ומינא אדריה למומנא. כלומר לאו כדם"ד שהמומן הדיר למוומן דאי הכי אפי" בלא אונס שרי דנדרי זרוזין הוי אלא ומינא אדריה למומנא כלומר לבקשת המוומן נדר המזמן דא"ל לא מזמנת לי לא תזמינני לסעודתך א"ל אין כלומר כן אזמינך נדר זה עליך כלומר אסור נכסיך או נכסי על עצמך אם לא תעשה כן ונדר המזמן וחלה הוא וכו' הלכך טעמא דחלה הוא הא לאו הכי נדרא הוי דליכא למימר לזרוזיה איכוון שהרי לא היה צריך לזרו אותו דאדרבה הוא בקש ממנו שממיננו: י**תר ע"ר אר"א בן יעקב.** האי דאמר יתר ע"ר משום דהכא אע"ג דשייך למימר לאו כלבא אנא שהרי הוא אוסר הנאת המזומן על עצמו אם לא ירצה לקבל ממנו הנאה זו ומש"ה איכא למימר דבדוקא נדר אפילו הכי א"ר אליעזר בן יעקב דנדרי זרוזין הן. ולפי פי' זה חזינן השתא דמאי דדחינן לעיל דאפילו ראב"י מודה כל היכא דאיכא למימר לאו כלבא אנא דחיים בעלמא היא ולאו קושטא דמלתא. ולאידך פירושא דכתבינן לעיל דטעמא דלאו כלבא אנא משום דמפלגינן בין מתנה מרובה למתנה מועטת האי יתר ע"כ דאמרינן הכא לאו משום דלא חיישינן לטעמא דלאו כלבא אנא דהא כיון דמתנה מועטת היא לא שייך למימר הכי אלא האי יחר על כן דקאמר משום דסד"א כיון דמייחד ואמר פת חמה וכוס של חמין דווקא נדר ולא לזרחי בעלמא קמ"ל דאף אלו נדרי זרחין ולפי פי׳ זה אכתי קיימינן במאי דאמרינן מעיקרא דכל היכא דאיכא למימר לאו כלבא אנא דהיינו במתנה מרובה אפי׳ ר״א בן יעקב מודה. ודחינן לא בבחרייתא כלומר בבחרייתא הוא דפליגי רבנן אבל בקמייתא לא. ואיכא נסחי דגרסי ושמע מינה פליגי רבנן עליה שמע מינה:

 לקמן סג:, ב) ג"ז שם
גיטין עד:, ג) [עי׳ רש״י
כתובות פט: ותוס׳ ב״ב ז: ד"ה מר], ד) לקמן כו., ד) [תוספתא פ"ב ע"ש], ו) ופ״ח ה״ון,

הגהות הב"ח (A) גם' אלא לאו רבנן שמע מינה פליגי: (ב) שם מאיר אומר אסור שיתן: (ג) רש"י ד"ה וחכמים אומרים אף להתיר יכול נודר נדרו בעצמו שיכול לומר: (ד) בר"ג ד"ה כלום וכו' אסור אם כשום אחר חפני

:כבודך לכ״ע

גליון הש"ם גם' אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי. קשה לי דלמה מיירי במטמיד דבריו עיין בר"ן לעיל דף כא ע"א ול״ע:

פירוש הרא"ש אם אין אתה בא ונומל לבנך וכו'. דרך כנוד הוא שיקבל מתנה לבניו ולא שיקבל מתנה לבניו ונח לעלמו: שלא ע"פ חכם. ואין לריך שאלה אע"פ שכל פתח וחרטה עוקר הנדר מעיקרו ואעפ"כ לריך שאלה לחכם האי פתחת מוכחת טפי: זהו כבודי. לשנות מתנות: משום דא"ל לאו כלבא אנא. וכיון שיש טעם לדבר אמרינן דלנדר איכוון: דמתהנינא ממך. דכיון שהוא רוצה שיהבל ממנו הוא נהנה ממנו הרבה: לאו מלבא אנא. ומסממל ממנו מתנה מרובה: זמינא הוא דאדריה למומנא. המומן ביקש למומן שיומינהו לסעודתו וא"ל אין נדר זה עליך דאומנית וא"ל המוומן למומן מודרני מנכסיך אם לא אוכל אצלך כי רצו להזמינו גם לסעודה ם יכו נהונים גם נספוני. אחרת והוא חפץ יותכ לאכול עם זה האיש ובכה״ו לא הוי נדרי זרוזין אלא לנדר גמור נתכוונו שניהם: מאי לאו אפי' בקמייתא [לא בבתרייתא]. אכל וכא בבתרייתא). חבל מהך ליכה למפשט דפליגי דשהמי הכה כיון שחמר שהמי נהנה לך בההי פליגי רבנן משום דה"ל לח כלבה אות כו': הלבה בראב"י. ומססמא אמסני׳ קאי אלמא פליגי והלכמא